

Predikan, hållen i Korskyrkan, Borås, söndagen den 20 januari 2008.

Tema: Ett bödens hus - sann bön är att upptäcka vem Gud är

Av Micael Nilsson

Inledning

Luk 11:1: "En gång hade Jesus stannat på ett ställe för att be. När han slutade sade en av hans lärjungar till honom: "Herre, lär oss att be, liksom Johannes lärde sina lärjungar."

Jesus bad. Och lärjungarna såg det. När han slutat att be bad de honom: - Herre, lär oss att be. Deras önskan är inte ett uttryck för en massa: "måste" eller "borde". Inte heller är den ett uttryck för att de vill vara präktiga och duktiga. Nej, de har just sett Jesus tala med Gud, och det de sett har fött en ny längtan i deras liv. – Herre, lär oss att be.

Har du sett någon ha en gudsrelation som du bara längtar efter att själv få ha? Kanske har du sett någon ha en glädje i sin tro som du inte har, men vill ha. Kanske har du lärt känna någon med en alldeles särskild trygghet i Gud och med en god, stor, varm frid långt in i kärnan av sin personlighet. Har du någon gång mött en människa vars gemenskap med Gud fått dig att börja längta. I så fall vet du något om hur lärjungarna kände det den här dagen. De hade just sett någonting de ville ha.

Och så lärde han dem att be. Han lärde dem ord att be med. Vi kallar hans bön kort och gott för "Herrens bön", eller "Fader vår". I vår, då och då, så fort tid och tillfälle ges, tänker jag återkomma till den bönen, helt enkelt för att detta är en av de stora böner jag har för vår kyrka, för mitt liv och för den gemenskap som byggs här: - Herre, lär oss att be.

Herrens bön

Vad kunde då vara bättre än att be hans bön just nu, Matt 6:9-13, med tillägg: "Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden så som i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver. Och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss från det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet. Amen"

Son en slags övergripande rubrik och sammanfattning över de predikningar som utgår från denna bön har jag skrivit: "**Vägledning till ett rikare böneliv och en ärligare gudsrelation.**" För så uppfattar jag Jesus. Inte så att han lär oss en bön vi ska återupprepa mekaniskt. Jag tror att Jesus visar oss på vilket sätt man kan närma sig Gud och hur man steg för steg kan ge både sina bekymmer och sitt liv till honom.

Bönen består av åtta satser. Sju av dem lär Jesus oss att be, den åttonde avslutande satsen har varit kyrkans gensvar till hans bön, genom historien, nämligen: - Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet. Amen

Förra söndagen såg vi på bödens första ord: Vår Fader. Det är inte bara bödens inledning utan också dess anledning. Aposteln Paulus knyter an till detta i Rom 8:15: "Ni har inte fått en ande som gör er till slavar så att ni måste leva i fruktan igen; ni har fått en ande som ger söners rätt så att vi kan ropa: "Abba! Fader!"

Bön är i första hand en relation. Bön är gemenskap med Gud. När du kommer till Gud behöver du inte vara rädd, menar Paulus. Att träda inför Universums skapare och härskare kunde ju annars vara en respektingivande sak. Så först vill Jesus påminna oss om relationen,

d.v.s. om vem Gud är - och vilka vi är. – Vår Fader”, eller t.o.m. ”Abba, fader”, vilket ju gott kunnat översättas helt i vår svenska Bibel, d.v.s. till Pappa.

Gud är din Fader. Du är hans son eller hans dotter. Du kommer till honom och hans ansikte lyser upp. Han älskar dig, inte för att du är så duktig att du tänker be, utan för att du är hans son eller dotter.

Nu vill jag läsa nästa bönestrof. Den andra bönesatsen, som ska lära oss att be, lyder: - Låt ditt namn bli helgat.

Jag har tre frågor:

1. Varför är det så viktigt med Guds namn?
2. Vad betyder helgat?
3. Och varför ska man be så här?

1. Varför är det så viktigt med Guds namn?

Det finns ju t.o.m. ett särskilt bud för detta när budorden ges: - Du skall inte missbruka Herrens, din Guds, namn.

Det finns flera skäl till detta. Dels är budet ett uttryck för att inte missbruka Guds namn för sina egna syften. Det allvarligaste missbruket av Guds namn är kanske maktmissbruket, att säga att det man gör är vad Gud vill, fast man bara gör som man själv vill. Det är lätt att förstå varför Gud måste skydda sitt namn inför detta. Tänk så många gånger Guds namn missbrukats så.

Dessutom är namn i Bibeln ett uttryck för personligheten, d.v.s. vem man är. Så var det även i vårt land förr:

Hette man Ingmarsdotter var man Ingemars dotter.

Hette man Gustavsson var man Gustavs son.

Och så har vi de gamla svenska soldatnamnet: Hette man Rask var det för att man var rask. Hette man Modig var man modig. Här kommer några andra exempel på soldatnamn och du kan själv fundera på hur personen som fick dem var eller såg ut: Dunder, Flink, Frid, Hårdh, Kort, Lång, Munter, Smal, Tjock, Trygg.

Man var det man hette, så var i alla fall tanken.

Och det är också Bibelns tanke. Gud är det han heter. Guds namn är i Bibeln uttryck för Guds karaktär.

Det sägs att Bibeln har hundra olika namn på Gud. Här kommer några exempel:

Dom 6:24: ”Gideon byggde där ett altare åt Herren, och han kallade det ”Herren är trygghet”.
JHWH Shalom – är ett av Guds namn. ”Herren är trygghet”, ”Herren är frid”.

Jer 23:6: ” Herren vår rättfärdighet.”

2 Mos 15:26: ”jag är Herren, den som botar dig.” JHWH Rohpe. Gud helaren, läkaren.

Det intressanta är att vart och ett av Guds namn svarar mot ett behov i våra liv. Vi är oroliga, men Gud är vår frid. Vi har ofta misslyckats, svikit våra ideal och vänner. Gud är vår rättfärdighet. Vi är trasiga. Gud är Helaren.

Skulle man t.o.m. kunna säga så här: Gud presenterar sig själv i våra behov – och som den vi behöver mest av allt. Vi lär känna nya sidor av Gud när vi söker honom i vår nöd. Hur skulle vi kunna lära känna Gud som Tröstaren om vi aldrig sört och blivit tröstade?

Att söka Gud i nöden är en av det kristna livets stora och viktiga discipliner, en av huvudlektionerna i Livets skola.

Först då kan vi göra samma erfarenhet som Paulus gjort när han skriver, Fil 4:19: ”Min Gud skall med sin härliga rikedom i Kristus Jesus fylla alla era behov.”

Och därför ska du vörda Guds namn, d.v.s. ta Guds namn på allvar, närma dig Guds namn som den hungrige närmar sig bröd, eller som när skattsökaren öppnar en tusenårig gammal skattkammare.

2. Vad betyder ”helgat”? Eller ”heligt”?

”Ingenting är heligt”, var namnet på en TV sänd krogshow med komikern Magnus Betnér, förra året. ”Ingenting är heligt”. ”Ingenting är heligt” är namnet på en roman av författaren Dennis Lehane. ”Ingenting är heligt” är ett talesätt. När vi säger så menar vi att allt är tillåtet, som ett uttryck för människans frihet.

För mig blir det ett uttryck för det motsatta, för om ingenting är heligt, vad är då värt att skydda, älska och glädjas över? ”Ingenting är heligt” är för mig ett uttryck för fattigdom, för själens tomhet och förtvivlan.

- Vördnad ligger inte för nutidsmänniskan, sa någon vars namn jag glömt, i en tidningsintervju.

Visst finns det en osund vördnad, blind lydnad. Men är inte vördnad i grund och botten ett uttryck för livets rikedom och vår tacksamhet.

Blir inte bristen på vördnad snart vårdslöshet?

Har verkligen avsaknaden av vördnad, ”ingenting är heligt” gjort människan rikare, eller friare?

För mig finns det något som är heligt, okränkbar och vördnadsvärt. – Låt ditt namn bli helgat.

Vi bär kanske, många av oss på en tung ryggsäck full av gamla missuppfattningar. ”Helig” har ibland uppfattats som tungsinne, dysterhet eller stränghet, men Bibeln kopplar samman orden helighet och glädje, Ps 33:21: ”I honom har våra hjärtan sin glädje, vi förtröstar på hans heliga namn.”

Att något är heligt betyder att det inte är till salu, det är fast och okränkbart. Gud är inte en i mängden. Han är ”den helige”.

”Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat.” Det finns en viktig balans i orden. Gud är min Far, min Pappa. Det är ord som handlar om närhet och förtrohet. Men Gud är också helig. Han är inte den jag gör honom till. Han är klippan, den oföränderlige. Ordet helig berättar alltså för oss vad för slags far Gud är.

I ”Grisen och tuppen – en bok om farsor”, av Ingemar Unge, får barn skriva om hur de tycker att en bra pappa ska vara. Vi lyssnar till några röster:

”En bra pappa ska kunna plantera blommor och sätta in julgranen”, säger Johan 6 år.

”En pappa ska vara snäll och tåla lite gnäll”, tycker Emma, 10 år.

Lynn, 6 år, har tagit fasta på det lite mer grundläggande: ”En bra pappa ska lära en var man ska gå och var man inte ska gå och så ska han hålla reda på till vilket jobb han ska gå själv.”

”Jag kräver inte så mycket av en pappa, bara att han är snäll... Men vid närmare eftertanke är nog en pappa för mig trygk också, tänker Elias, 12 år.

Fillippa, som är 11 år, har tänkt djupt på frågan om vad en bra pappa är: "Min idealpappa ska vara sig själv. Han ska våga gråta när han blir ledsen, bli arg när han är det. Han ska ha tålamod och lyssna och ha tid. Det viktigaste en pappa ska göra är att bry sig om sina barn. Han ska vara påhittig och gilla äventyr. Han ska vara lugn och snäll. Han ska inte skämma bort sina barn för mycket. Han ska göra det han vill göra, inte alltid göra som de andra tycker. Han ska hjälpa till när det behövs och förstå. Han får vara pinsam och rolig."

Pappa ska vara snäll, men också fast och trygg."

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat."

Jesus talar om Gud som en Gud som är nära, som har tid och som älskar dig. Jesus talar också om en Gud som vet mer än du. Jesus talar om stor Gud som är oföränderlig.

3. Varför är det viktigt att be denna bön?

Jag tror att människan behöver någonting som är större än vad hon själv är för att inte krympa allt till sin egen storlek. Blaise Pascal skrev: "*Jesus är den Gud som vi kan nalkas utan stolthet och inför vilken vi kan ödmjuka oss utan förtvivlan.*"

Jag behöver någon större än jag att förankra mig i. Aposteln Johannes skriver, 1 Joh 3:20: "... om vårt hjärta dömer oss kan vi inför honom övertyga det om att Gud är större än vårt hjärta och förstår allt."

Gud är större –och förstår allt. Det är trösteord.

Gud är större. Tänk på ditt största problem. Gud är större.

Häromdagen, jag befann mig på ett sjukhus för att göra några undersökningar på mitt hjärta. Jag slog jag upp en gideonibibel som låg vid min sida. Den vers jag fick blev det bästa jag fick med mig hem. Av mitt besök blev det ännu ett litet piller och så denna fantastiska bibelvers från Ps 61:2. Jag läser från en engelsk översättningen eftersom det var så jag läste det då, och eftersom detta är det sätt jag numera ber bönen på, så ofta jag behöver:

"When my heart is overwhelmed; Lead me to the rock that is higher than I." (NKJV) Ungefär: När mitt hjärta är överhopat (av problem), nedtyngt, led mig till den klippa som är större än jag.

- Låt ditt namn bli helgat. Den bönen för mig till klippan som är större än jag. Den för mig till en helig Gud. Större än jag. Högre än jag. Och större än mina problem.

Det är nästan som Filippa skrev: "Min idealpappa ska vara sig själv. Han ska våga gråta när han blir ledsen, bli arg när han är det... Han ska göra det han vill göra, inte alltid göra som de andra tycker."

Avslutning

Jag är hobbyfotograf. Och jag inser att det är skillnad på mina bilder och en proffsfotografers bilder. Skillnaden ligger inte så mycket i utrustningen som i blicken.

En yrkesfotograf som sett en väns bilder av sina barn, alla tagna lite uppifrån, med resultatet att barnen såg små och ynkliga ut gav sin vän rådet: - Gå ner på dina knän så får du ett annat perspektiv. Det är också Jesu råd: - Gå ner på dina knän så får du ett annat perspektiv.

- Låt ditt namn bli helgat. Orden förändrar perspektivet. Fokus går från dig och ditt till Honom. Du är inte längre alltings centrum. För en del av oss tror nästan att om vi inte fortsatte att oroa oss för allt så skulle universum som vi känner det upphöra att existera. Fast det handlar om honom. Han styrde universum innan du föddes. När du är borta kommer han fortfarande att ha kontroll.

Han är den klippa som är högre än du. Jesus lär oss att byta perspektiv. Innan vi talar med Gud om oss själva och våra behov behöver vi påminnas om vem det är vi ber till. Detta är en större bön än alla böner om jag, mig och mitt: - Låt ditt namn bli helgat.

Avslutande bön

”Min **Fader** i himlen, idag väljer jag att helga ditt namn. Jag väljer att förtrösta på ditt namn. Jag väljer att förtrösta på dig som **Frälsaren**, för det är ditt namn. Jag förtröstar på dig som den som vill förlåta mig alla mina synder, tvätta mig ren och göra mig frimodig på nytt. Jag väljer att förtrösta på dig som min **Herre**, för också det är ditt namn. Som den som vill leda mig genom livet, och som den som har makt att göra mig till den människa som jag är skapad att vara. Jag förtröstar på dig som min **Försörjare**. Jag väljer att förtrösta på dig som min Läkare. Jag väljer att förtrösta på dig som **Klippan** under mina fötter och som min **Fader** i himlen. Jag förtröstar på och gläder mig över din nåd och kärlek, och jag ber att ditt namn ska bli helgat, ärat och hedrat i mitt liv. Jag ber i **Jesu namn**. Amen”